

متن کامل قانون جدید ساماندهی پهپادها / تیرماه ۱۴۰۴

منتشرکننده شرکت نگاه آسمان به نقل از خبرگزاری ایرنا

ماده (۱): تعاریف و اصطلاحات

۱- پهپاد غیرنظامی: به پرنده بدون سرنشین هدایت پذیر از راه دور یا خودکار برنامه ریزی شده که دارای کاربری غیرنظامی است و مصادیق آن به پیشنهاد وزارت دفاع و پشتیبانی از نیروهای مسلح در کارگروه موضوع تبصره ۳ این قانون تعیین می شود.

۲- سازمان: سازمان هواپیمایی کشور

۳- مالک: شخص حقیقی یا حقوقی که سند رسمی مالکیت پهپاد غیرنظامی با رعایت مفاد این قانون به نام وی صادر شده است.

۴- بهره بردار: اشخاصی حقیقی یا حقوقی که برای بکارگیری پهپاد غیرنظامی و ارائه خدمات پروازی از سازمان مجوز بهره برداری دریافت کرده اند.

۵- عملیات پروازی به مجموعه اقدامات و فرآیند اجرایی که قبل و بعد از این پرواز انجام می گیرد، گفته می شود که شامل برنامه ریزی پیش بینی اخذ مجوزهای لازم، برآوردها و محاسبات و همچنین اجرای پرواز و سپس اقدامات پس از پرواز است.

۶- بهره برداری: عبارتست از هرگونه استفاده از پهپادهای غیرنظامی برابر با مفاد این قانون.

۷- کاربر: شخص دارای گواهینامه معتبر که هدایت پهپاد را برعهده دارد، خواه مالک باشد یا نباشد.

ماده (۲)

نحوه تامین، نظارت، بهره برداری، عملیات هدایت، کاربری و سایر پهپادهای مورد استفاده دستگاهها و مراجع امنیتی به موجب دستورالعملی خواهد بود که توسط ستاد کل نیروهای مسلح و وزارت اطلاعات با همکاری وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، سازمان اطلاعات سپاه و فراجا تهیه می شود و به تصویب شورای عالی امنیت ملی می رسد.

ماده (۳)

شورای امنیت کشور مسئولیت سیاستگذاری، هماهنگی و نظارت بر اجرای حسن این قانون را برعهده دارد.

تبصره- شورای امنیت کشور موظف است به منظور بهره مندی از نظرات کارشناسان دستگاه های مرتبط، کارگروه پهپادهای غیرنظامی با مسئولیت دبیر شورا و عضویت نمایندگان ستاد کل نیروهای مسلح، وزارتخانه های راه و شهرسازی، صنعت، معدن و تجارت، اطلاعات، کشور، ارتباطات و فناوری اطلاعات، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، سازمان اطلاعات سپاه پاسداران، فرماندهی کل نظام جمهوری اسلامی ایران، قرارگاه ثارالله سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تشکیل دهد.

براساس این ماده؛ موافقت اصولی برای ساختار و تولید صنعتی انواع پهپاد غیرنظامی و صدور مجوز تاسیس با رعایت ضوابط استقرار زیست محیطی مطابق قانون تمرکز امور صنعت و معدن و تشکیل وزارت صنایع و معادن مصوب ۱۳۷۹ با اصلاحات بعدی آن پس از تأیید عدم سوء پیشینه کیفری موثر توسط قوه قضائیه و استعلام امنیتی از وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و پس از اخذ تأییدیه ملاحظات دفاعی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت انجام می شود.

تبصره ۱- صدور پروانه فعالیت انواع پهپاد غیرنظامی شامل آموزش، تعمیرات، بهره برداری و صدور گواهینامه کاربر هدایت کننده پهپادهای غیرنظامی پس از تأیید عدم سوء پیشینه کیفری موثر توسط قوه قضائیه و استعلام امنیتی از وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و پس از اخذ تأییدیه ملاحظات دفاعی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح برعهده سازمان است. تمامی احکام این ماده با رعایت مصوبات کارگروه موضوع تبصره ماده ۳ این قانون است.

تبصره ۲- معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری موظف است با همکاری وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی نسبت به حمایت از بومی سازی و انتقال فناوری های نوین در تولید پهپادهای غیرنظامی اقدام نموده و با همکاری وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح ساز و کار لازم برای تبادل دانش طراحی و تولید پهپاد میان بخش نظامی و غیرنظامی و شرکت های دانش بنیان را طراحی و پیاده سازی نماید.

تبصره ۳- با پیشنهاد سازمان شاخص های سلامت، کاربر هدایت کننده پهپاد غیرنظامی سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون به تصویب شورای امنیت کشور می رسد. بررسی شرایط جسمی و روانی اشخاص حقیقی توسط پزشک معتمد سازمان و اخذ استعلام امنیتی وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی برای طی دوره های آموزشی در آموزشگاه های دارای مجوز از سازمان برای صدور گواهینامه الزامی است.

تبصره ۴- ساخت و تولید پهپاد بدون مجوزهای موضوع این ماده جرم بوده و مرتکب مستوجب یک یا چند مورد از مجازات های درجه ۳ موضوع ماده ۱۹ قانون مجازات های اسلامی خواهد بود.

ماده (۴)

معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری موظف است با همکاری سازمان و وزارت صنعت، معدن و تجارت ساز و کار صادرات محصولات و خدمات توسعه یافته صنعت پهپادی غیرنظامی و همچنین روند صدور مجوز لازم از ساز و کار تسهیل صادرات را با همکاری وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تدوین و طی ۳ ماه از لازم الاجرا شدن این قانون به تصویب کارگروه پهپادی غیرنظامی ماده ۳ این قانون برساند.

ماده (۵)

واردات پهپاد غیر نظامی و قطعات مربوط به آن به جز در مواردی که مشابه داخلی نداشته و یا تولید آن در داخل نیاز کشور را تامین نمی کند و یا توسعه تولید دانش بنیان در داخل مستلزم واردات نمونه های محصول نهایی است، پس از اخذ استعلام و عدم سوءپیشینه کیفری موثر از قوه قضائیه، استعلام امنیتی از وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، تأیید ملاحظات دفاعی وزارت دفاع و پشتیبانی از نیروهای مسلح و انطباق با معیارها و ضوابط ایمنی با تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت و در چارچوب مجوز کارگروه موضوع تبصره ماده ۳ این قانون ممنوع است.

مرتکب علاوه بر ضبط کالا به یک یا چند مورد از مجازات های تعزیری درجه ۳ موضوع ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی مصوب یکم اردیبهشت ۱۳۹۲ محکوم می شود.

ماده (۶)

سند رسمی مالکیت پهپادهای غیر نظامی مشتمل بر شماره شناسایی یکتا، مشخصات فنی اعم از رنگ، بدنه و موتور و مشخصات هویتی مالک و نوع کاربری است. مسئولیت صدور سند رسمی مالکیت و تعیین شماره شناسایی یکتا برعهده فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران است.

تبصره- هر نوع نقل و انتقال عین یا منافع یا تفویض بهره برداری پهپاد غیر نظامی موضوع این قانون صرفاً با سند رسمی و به شخص دارای پروانه مجاز است. در غیر این صورت انتقال دهنده و انتقال گیرنده مشمول مجازات مقرر برای حمل و نگهداری پهپاد غیر مجاز خواهند بود.

ماده (۷)

هرگونه تغییر در مشخصات فنی اعم از رنگ بدنه، موتور و ملحقات آن و نوع کاربری در پهپادهای غیرنظامی صرفاً با کسب مجوز از فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و صدور سند جدید در چارچوب مقررات و کارگروه‌ها موضوع تبصره ماده ۳ این قانون امکانپذیر است، در غیر این صورت مشمول مجازات و مقررات بر ماده ۱۴ این قانون خواهد بود.

ماده (۸)

بهره برداری از پهپادهای غیرنظامی و انجام عملیات پروازی صرفاً توسط اشخاص حقوقی و حقیقی دارای مجوز بهره برداری و به وسیله پهپاد غیرنظامی دارای سند رسمی مالکیت و کاربر دارای گواهی نامه معتبر و ثبت و تایید اطلاعات طرح پروازی در سامانه مربوط مجاز است.

تبصره یک: شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران مکلف است سامانه ثبت و تایید اطلاعات طرح پروازی مشتمل بر اطلاعات موضوع هر پرواز از جمله زمان و محدوده پرواز ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون با امکان دسترسی برخط مراجع امنیتی و پدافند یکپارچه راه اندازی نماید. بهره برداری از پهپادهای غیرنظامی و انجام عملیات‌های پروازی بدون ثبت و تایید اطلاعات این طرح پرواز ممنوع است.

تبصره ۲: عملیات پروازی پهپادهای غیرنظامی در استان‌های تهران و البرز با مجوز قرارگاه ثارالله (ع) سپاه پاسداران جمهوری اسلامی ایران انجام می‌گیرد.

تبصره ۳: به منظور یکپارچه‌سازی مدیریت مجوزهای پهپادهای غیرنظامی سازمان مکلف است ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون نسبت به ارتقا و تکمیل درگاه مجوزهای موضوع این قانون با مجوز نهادهای نظامی و امنیتی اقدام نماید.

تبصره ۴: درخصوص پهپادهای خدماتی به جهت خدمات دهی مناسب با کیفیت نظاممند، بهره برداری خدماتی از پهپادهای غیرنظامی صرفاً توسط اشخاص حقیقی و شرکت‌های حقوقی دارای مجوز صلاحیت حرفه‌ای مجاز است و ملزم به نگهداری کلیه اطلاعات پروازی و ارائه آنها در صورت درخواست مراجع ذیصلاح می‌باشد.

تبصره ۵: کارگروه موضوع تبصره بند ۳ این قانون ظرف سه ماه پس از ابلاغ قانون ساز و کار اجرایی و نظارت و مراقبت از محدوده‌های پروازی پهپادهای موضوع این قانون را تعیین می‌نماید.

ماده (۹)

وزارت ورزش و جوانان مکلف است در چارچوب مقررات مصوب کارگروه موضوع تبصره ماده ۳ این قانون و پس از اخذ تأیید سازمان نسبت به تعیین مناطق مناسب برای بهره برداری پهپاد تفریحی - ورزشی اقدام نماید.

ماده (۱۰)

ستاد کل نیروهای مسلح مکلف است از طریق وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح ظرف ۳ ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون نسبت به سیاستگذاری اجرایی و طراحی و تولید سامانه های رهگیری و مهار یا کنترل و سامانه دریافت داده پهپاد غیرنظامی اعم از تولیدی و وارداتی اقدام نماید. به کارگیری و راهبری سامانه بر اساس دستورالعمل مصوب کارگروه موضوع تبصره ماده ۳ این قانون می باشد.

ماده (۱۱)

انجام عملیات داده برداری به وسیله پهپاد غیرنظامی به منظور اخذ و برداشت اطلاعات مکانی از جمله نقشه برداری، تصویرسنجی یا فتوگرامتری یا هوایی، فیزیک زمین یا ژئوفیزیک هوایی، پرتوسنجی یا رادیومتری، مغناطیس سنجی، پایش طیف، گرانی سنجی، نور یا لیزرسنجی و مادون قرمز در مناطق مرزی و سایر مناطق بر اساس تدابیر و مصوبات ستاد کل نیروهای مسلح و با مجوز امنیتی سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح تحت نظارت ستاد کل نیروهای مسلح امکان پذیر است.

ماده (۱۲)

هرنوع معامله یا واگذاری حق بهره برداری، توزیع، حمل و نگهداری پهپاد غیرنظامی بدون سند رسمی مالکیت ممنوع است، مرتکب علاوه بر ضبط کالا به یک یا چند ماده از مجازات تعزیری درجه ۵ موضوع ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی محکوم می شود.

تبصره ۱- اشخاص حقیقی یا حقوقی دارنده پهپاد غیرنظامی فاقد سند رسمی مالکیت قبل از تصویب این قانون موظفند با ارائه اسناد مثبته ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون نسبت به درخواست سند رسمی مالکیت اقدام نمایند و فراجا مکلف است طی ۳ ماه به درخواست رسیدگی نماید. پس از اتمام مهلت تعیین شده دارندگان پهپادهای فاقد سند رسمی مالکیت مشمول جرایم و مجازاتهای این ماده می شوند.

تبصره ۲- در صورت عدم صلاحیت شخص دارنده پهپاد غیرنظامی برای دریافت سند رسمی مالکیت شخص دارنده موظف است آن را به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تحویل دهد. این وزارتخانه مکلف است با اخذ نظر کارشناسی رسمی دادگستری بهای آن را حداکثر تا ۳ ماه به مالک قانونی پرداخت کند. در صورت اعتراض به نظر کارشناس، این موضوع با رعایت اصول و مقررات مربوط به محرمانگی و با هزینه متقاضی به هیأت کارشناس رسمی دادگستری ارجاع می شود.

تبصره ۳ -از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون پرواز هر گونه پهپاد فاقد سند مالکیت ممنوع است. فراجا می تواند در صورت درخواست متقاضی تا قبل از صدور سند حداکثر به مدت ۳ ماه مجوز موقت برای پرواز صادر نماید.

ماده (۱۳)

پرواز پهپادهای موضوع این قانون در حریم هوایی کشور جرم بوده مرتکب در مرحله اول به ضبط کالا و در صورت تکرار، علاوه بر ضبط به یکی از مجازات های درجه ۵ موضوع ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی محکوم می شود. ارتکاب این جرم در زمان جنگ یا وضعیت امنیتی مستوجب حداکثر مجازات حبس مقرر در این ماده خواهد بود.

ماده (۱۴)

در مواردی که پرواز یا هر نوع معامله، تولید، واردات، حمل و نقل و هر نوع نگهداری هر نوع پهپاد با هدف کاربری نظامی یا ارتکاب انواع جرم از جمله جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی موضوع فصل اول کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی و تعزیرات بازدارنده مصوب ۱۳۷۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی و قانون تشدید مجازات جاسوسی و همکاری با رژیم صهیونیستی و کشورهای متخاصم علیه منافع و امنیت ملی صورت گرفته باشد مرتکب به حداکثر مجازات آن جرم محکوم می شود.

ماده (۱۵)

پرواز غیر مجاز پهپادهای غیر نظامی بر فراز حریم های نظامی، انتظامی و امنیتی و دارای رده حفاظتی کشور ممنوع است. مرتکب در صورتی که مشمول مجازات شدیدتر دیگری نباشد، به حبس درجه ۴ موضوع ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی محکوم می شود.

نیروهای مسلح در صورت احراز پرواز غیر مجاز مسکوت، برابر دستورالعمل و طرح های ابلاغی ستاد کل نیروهای مسلح اقدام و علاوه بر توقیف پهپاد مرتکب را برای طی مراحل قانون به مراجع قانون ذی صلاح تحویل می نماید.

ماده (۱۶)

ضابطین دادگستری مکلفند برابر مفاد این قانون در صورت مشاهده پرواز غیر مجاز پهپاد، ضمن تشکیل پرونده نسبت به توقیف آن و گواهی نامه کاربر اقدام و پرونده را در استان های تهران و البرز به قرارگاه ثارالله و در سایر استان ها به سازمان اطلاعات سپاه یا ادارات اطلاعات برای طی مراحل قانونی و ارسال به مرجع ذی صلاح قضایی تحویل دهند.

براساس این ماده؛ در صورت مفقودی، سرقت و یا وقوع حادثه برای پهباد غیرنظامی مالک یا بهره بردار و یا کاربر مکلفند مراتب را ظرف مدت ۲۴ ساعت به نهادهای انتظامی گزارش کنند. رده های انتظامی مکلفند گزارش های مفقودی و سرقت را بلافاصله به وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اعلام نمایند. عدم ارائه گزارش توسط مالک و یا بهره بردار و یا کاربر در خصوص این ماده موجب توقیف، سند مالکیت و یا مجوز بهره برداری به مدت حداکثر ۶ ماه می شود.

ماده (۱۸)

مالک، بهره بردار و یا کاربر حسب مورد مسئول ورود و جبران هرگونه خسارت مادی و معنوی از ناحیه پهباد غیرنظامی به افراد و اموال عمومی و خصوصی و ورود به حریم خصوصی افراد می باشد.

ماده (۱۹)

کلیه مالکین یا بهره برداران یا کاربران حسب مورد، قبل از انجام پرواز با پهباد غیرنظامی مکلف به تنظیم قرارداد بیمه مسئولیت مدنی نسبت به اشخاص ثالث با شرکت های بیمه گر معتبر هستند.

تبصره: بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است سازوکار اجرایی این ماده را برای تصویب در شورای عالی بیمه ظرف ۳ ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون فراهم کند.

ماده (۲۰)

دستگاه های اجرایی و نیروهای مسلح مکلفند در مأموریت های محوله در خصوص اجرای این قانون، کارکنان خود را تحت پوشش بیمه مسئولیت مدنی در قبال اشخاص ثالث قرار دهند.

ماده (۲۱)

هرگونه واردات، صادرات، تولید، توزیع، حمل، خرید، فروش یا عمل حقوقی مفید انتقال مالکیت یا منافع پهباد غیرنظامی موضوع این قانون توسط اتباع خارجی ممنوع است. مرتکب در صورتی که مشمول عنوان مجرمانه دیگری نباشد به حبس درجه ۴ محکوم می شود.

ماده (۲۲)

آیین نامه اجرایی این قانون ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن آن توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با همکاری وزارتخانه های راه و شهرسازی، کشور، اطلاعات و صنعت، معدن و تجارت تهیه می شود و پس از تایید ستاد کل نیروهای مسلح به تصویب هیأت وزیران می رسد.